ਹਰਿਆਣਾ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਲਿਮਿਟੇਡ

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਕੰਧਾਰੀ ਬੇਵਰੇਜ਼ਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 266)

ਜਨਵਰੀ 11, 2022

[ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਬੀ. ਵੀ. ਨਾਗਰਥਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਮਧਿਆਂਚਲੀ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਐਕਟ, 1996 – **ਧਾਰਾਵਾਂ 34 ਅਤੇ 37** – ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ – ਪਰਿਧੀ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮਧਿਆਂਚਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ-ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇ –ਫੈਸਲਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34,37 ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੌਲਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ; ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ; ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ – ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ –ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਇਸਨੇ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਮਧਿਆਂਚਲੀ ਅਤੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 266 ਦੀ 2022.

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ 17.07.2018 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਐੱਫ ਏ ਓ ਨੰਬਰ 1399 ਦੀ 2015 (ਓ&ਐਮ) ਤੋਂ।

ਬੀ. ਕੇ. ਸਤੀਜਾ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਸਤੀਜਾ, ਮਿਸ ਨੇਹਾ ਮੇਹਤਾ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਕੰਵਲ ਚੌਧਰੀ, ਬਿਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਮਾਨ, ਹਾਰਦਿਕ ਅਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਮਿਸ ਉਰਵੀ ਕਸ਼ੀਵਾਲ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਜਵਾਬੀ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੋਹਨ ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 17.07.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਐਕਟ, 1996 (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ, 'ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 25.07.2014 ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ - ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 19.11.2005 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਦਾਅਵੇਦਾਰ - ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਹਰਿਆਣਾ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ, 'ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ') ਨੇ ਆਪਣੇ ਟੂਰਿਸਟ ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ ਵਿੱਚ ਏਰੇਟੇਡ ਕੋਲਡ ਡ੍ਰਿੰਕਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ 15.05.2001 ਤੋਂ 14.05.2002 ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਟੈਂਡਰ/ਕੋਟੇਸ਼ਨ ਮੰਗਵਾਏ। ਇੱਥੇ ਜਵਾਬੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟੈਂਡਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬੀ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਂਡ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

2.1 ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ 07/08 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਂਗੋ ਮੇਲਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸੰਗੀਤਕ ਰਾਤਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ। ਇੱਥੇ ਜਵਾਬੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਨੇ 13.92 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ 20.09.2001 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸਪੌਂਸਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 19 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 17.01.2002 ਨੂੰ ਠੇਕਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਾਮਲਾ ਇਕਲੌਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

2.2 ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 17.11.2005 ਨੂੰ, ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ 9.15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਜਵਾਬੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ 13.92 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਉਲਟੀ ਦਾਅਵਾ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਖਿਲਾਫ ਐਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 25.09.2014 ਨੂੰ, ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲ/ਐਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

2.3 ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ/ਐਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਇੱਥੇ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ

ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਧਿਆਸਥ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

2.4 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਮੂਲ ਦਾਵੇਦਾਰ - ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3. ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਕੇ. ਸਤੀਜਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੰਵਲ ਚੌਧਰੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3.1 ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਕੇ. ਸਤੀਜਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਧਿਆਸਥ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

3.2 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਬਹੁਤ ਸੀਮਿਤ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਹੈ।

3.3 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਮਧਿਆਸਥ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3.4 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਆਲਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

3.5 ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

4. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਕੰਵਲ ਚੌਧਰੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

4.1 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ

ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4.2 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਇਕਲੌਤੇ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਨੁਬੰਧ ਦੇ ਧਾਰਾ 13 ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕਲੌਤੇ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

4.3 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮਧਿਆਂਤਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4.4 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਲਟਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦਾਵਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 13.92 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

4.5 ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਵੇ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

5. ਅਸੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬਾਈ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

6. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਖਿਲਾਫ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਹੁਣ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਮੂਲ ਦਾਵੇਦਾਰ - ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

7. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮਧਿਆਂਤਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮਧਿਆਂਤਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਾਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਧਿਆਂਤਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

8. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਇਨਾਮ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਕ) ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੌਲਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ; ਜਾਂ (ਖ) ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ; ਜਾਂ (ਗ) ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ; ਜਾਂ (ਘ) ਜੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਚ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

9. ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਇੱਥੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਇੱਥੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

10. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਉਪਰੋਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ
(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ : ਰੋਪਾਂਸ਼ੀ ਵਿਨਾਰਕ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate